# Y פתרון שאלון

# שאלה 1 ( 20 נקודות ) אין קשר בין סעיפים א' וב'

א. (12 נקי) מטילים 4 קוביות שונות.

חשבו באמצעות פונקציות יוצרות את מספר האפשרויות לקבל ל<u>פחות</u> 15!

- ב. (8 נקי) אין קשר בין סעיפים 1 ו-2
- 1. הצרינו את הפסוק הבא (תרגמו לשפת הפסוקים):

 $^{\prime\prime}f(x)=0$  ייקיימים בדיוק שני מספרים ממשים שונים שהם פתרונות של מספרים  $^{\prime\prime}f(x)=0$ 

: נתבונן ב-2 הפסוקים הבאים

$$\alpha = \exists x [R(x) \land P(x)]$$
 ,  $\beta = (\exists x R(x)) \land (\exists x P(x))$ 

י זה לזה שקולים הפסוקים לזה לזה ? כלומר, האם כלומר, האם  $\alpha \equiv \beta$ 

אם כן, הוכיחו .אחרת, הציגו דוגמה נגדית.

#### פתרון שאלה 1

מחפשים את מספר הפתרונות השלמים של אי השיוויון ...

$$1 \le x_k \le 6$$
  $(k = 1, 2, 3, 4)$   $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 \ge 15$ 

נמצא קודם את מספר הפתרונות עבור אי השוויון

$$1 \le x_k \le 6 \quad (k = 1, 2, 3, 4) \qquad x_1 + x_2 + x_3 + x_4 \le 14$$

 $6^4$  ונחסיר את המספר הזה מכמות הכוללת של האפשרויות שהיא

המשוואה של השלמים הפתרונות מספר מספר ב המשוואה נסמן ב המשוואה נחזור לאי השוויון האחרון. נסמן ב

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = n$$
  
 $1 \le x_k \le 6 \quad (k = 1, 2, 3, 4)$ 

.  $S_{14} = a_1 + a_2 + ... + a_{14}$  את בטרך לחשב האלה נצטרך

הינה  $\{a_n\}$  הינה של סדרה היוצרת הפונקציה

$$f(x) = (x + x^2 + \dots + x^6)^4 = x^4 (1 + x + \dots + x^5)^4 = \frac{x^4 (1 - x^6)^4}{(1 - x)^4}$$

לכן הפונקציה היוצרת של הסדרה  $\{S_n\}$  הינה

$$\frac{f(x)}{1-x} = \frac{x^4 (1-x^6)^4}{(1-x)^5} = x^4 (1-x^6)^4 \cdot \frac{1}{(1-x)^5} =$$

$$= x^4 (1-4x^6+6x^{12}-4x^{18}+x^{24}) \sum_{n=0}^{\infty} {n+5-1 \choose 5-1} x^n = (x^4-4x^{10}+6x^{16}-4x^{22}+x^{28}) \sum_{n=0}^{\infty} {n+4 \choose 4} x^n$$

את  $x^{14}$  ניתן לקבל בשתי דרכים:  $x^4 \cdot x^4 - 1$  ו $x^4 \cdot x^4 - 1$  (בשאר המקרים החזקה כבר גדולה מ $x^{14} - 1$ ). סכום המקדמים המתאימים הינו

$$1 \cdot \binom{14}{4} - 4 \cdot \binom{8}{4} = 721$$

 $6^4 - 721 = 575$  : לכן התשובה הסופית

ב. 1.

$$\exists x_1 \in \mathbb{R} \exists x_2 \in \mathbb{R} \left( f(x_1) = 0 \land f(x_2) = 0 \land (x_1 \neq x_2) \land \forall x \in \mathbb{R} \left( f(x) = 0 \rightarrow (x = x_1 \forall x = x_2) \right) \right)$$

ב2. הפסוקים אינם שקולים, כלומר אין להם אותה משמעות.

 $x \in D = N$  נתבונן בקבוצה D של של בקבונן נתבונן

- דוגי x R(x)
- הוא אי זוגי x-P(x)
- משמעותו יש טבעי שהוא זוגי וגם אי זוגי בו זמנית.- שקר  $lpha=\exists x[R(x)\wedge P(x)]$
- משמעותו ש מספר טבעי שהוא זוגי וגם יש מספר טבעי שהוא אי זוגי  $\beta = (\exists x R(x)) \wedge (\exists x P(x))$ 
  - 2 אמיתי למשל אמיתי טבעי שהוא  $\exists x R(x)$
  - 3 אמיתי כי יש מספר טבעי שהוא אי זוגי  $\exists x P(x)$

לפי טבלת האמת של ייוגם ייהפסוק  $\phi$  אמיתי.

# שאלה 2 (20 נקודות)

חובבת אמנות חזרה סקרנית אחרי ביקור בתערוכה של יאיוי קוסמה.

היא מעוניינת לדעת כמה אפשרויות יש לצייר סדרה באורך n המורכבת מעיגולים צהובים ועיגולים שחורים, כך שלא יהיו שני עיגולים שחורים אחד ליד השני.

עיגולים צהובים אפשר לצייר בשני גדלים: עיגול גדול, ועיגול קטן.

עיגולים שחורים הם כולם באותו קוטר.

n מספר הסדרות השונות באורך מספר מסמן

- . תמאימים התחלה ותנאי ותנאי עבור עבור נסיגה כלל נסיגה (7 נקי) א. (
- $a_n$  בורשת מפורשת נוסחת מצאו נוסחת כלל הנסיגה. כלומר, מנקי) פתרו את כלל הנסיגה. כלומר, מצאו נוסחת מפורשת עבור
- ג. (6 נקי) הוכיחו את נכונות הנוסחה המפורשת בעזרת אינדוקציה מתמטית.

#### 2 פתרון שאלה

א. האיברים הראשונים של הסדרה:

$$a_1 = 3$$

$$a_2 = 1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 = 8$$

מקרה 1: אם האיבר הראשון בסדרה הוא עיגול שחור, אז אחריו יש עיגול צהוב, יש לכך 2 אפשרויות. אחרי העיגול הצהוב יש מקרה 1: אם האיבר הראשון בסדרה הוא עיגול שחור, אז אחריו יש עיגול צהוב, יש לכך  $a_{n-2}$  אפשרויות. יש לכך  $a_{n-2}$  אפשרויות, ן נקבל במקרה זה:  $2a_{n-2}$  אפשרויות.

יש לכך n-1 יש סדרה חוקית אז אחריו יש סדרה מקרה n-1 אפשרויות, אז אחריו יש סדרה חוקית באורך n-1 יש לכך n-1

.אפשרויות  $2a_{n-1}$ 

$$a_n = 2a_{n-1} + 2a_{n-2}$$
: מכאן נקבל כלל נסיגה

 $a_0$  מכלל הנסיגה ניתן לחשב את  $a_0$ 

$$a_2 = 2a_1 + 2a_0 \Longrightarrow 8 = 2 \cdot 3 + 2a_0 \Longrightarrow a_0 = 1$$

(או להגדיר מראש כתנאי התחלה לסדרה הריקה).

$$n \geq 2$$
 לכל  $a_n = 2a_{n-1} + 2a_{n-2}$ : לסיכום, נוסחת נסיגה  $a_0 = 1, \; a_1 = \mathcal{S}$ . תנאי התחלה

 $x^2 - 2x - 2 = 0$  : נמצא נוסחה מפורשת : נפתור את המשוואה האופיינית

$$x_{1,2} = \frac{2 \pm \sqrt{4+8}}{2} = \frac{2 \pm 2\sqrt{3}}{2} = 1 \pm \sqrt{3}$$
: נקבל:  $a_n = A(1 + \sqrt{3})^n + B(1 - \sqrt{3})^n$ 

נציב תנאי התחלה, כדי לחשב את המקדמים:

$$a_1=Aig(1+\sqrt{3}ig)+Big(1-\sqrt{3}ig)=3$$
 מכאך,  $B=rac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}$  ,  $B=rac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}$ 

$$a_n = rac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}(1+\sqrt{3})^n + rac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}ig(1-\sqrt{3}ig)^n$$
 ולכן,

$$a_n=rac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}(1+\sqrt{3})^n+rac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}ig(1-\sqrt{3}ig)^n$$
 לכל מהוכיח שהנוסחה ג. צריך להוכיח אינוסחה

 $a_n = 2a_{n-1} + 2a_{n-2}:$  התחלה עם תנאי פתרון של נוסחת הנסיגה ב $a_n = 2a_{n-1} + 2a_{n-2}:$ 

$$a_0 = 1$$
,  $a_1 = 3$ .

 $a_0 = A + B = 1$ 

הוכחה באינדוקציה.

בסיס האינדוקציה:

$$a_0=rac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}(1+\sqrt{3})^0+rac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}ig(1-\sqrt{3}ig)^0=rac{2+\sqrt{3}+\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}=rac{2\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}=1$$
 :  $n=0$  בדיקה עבור

n=1 בדיקה עבור

$$\begin{aligned} a_1 &= \frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}} \left(1+\sqrt{3}\right)^1 + \frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}} \left(1-\sqrt{3}\right)^1 = \frac{(2+\sqrt{3})(1+\sqrt{3})+(\sqrt{3}-2)(1-\sqrt{3})}{2\sqrt{3}} = \\ &= \frac{\left(2+2\sqrt{3}+\sqrt{3}+3\right)+(\sqrt{3}-3-2+2\sqrt{3})}{2\sqrt{3}} = \frac{6\sqrt{3}}{2\sqrt{3}} = 3 \end{aligned}$$

. k- הנחת האינדוקציה : עבור k טבעי מסוים, נניח שנוסחת הפתרון המפורש נכונה לכל מספר טבעי k קטן או שווה לk

$$a_n = \frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}} (1+\sqrt{3})^n + \frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}} (1-\sqrt{3})^n$$

: צריך להוכיח עבור k+1 מעבר האינדוקציה נוכיח שהנוסחה נכונה עבור

$$a_{k+1} = \frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}(1+\sqrt{3})^{k+1} + \frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}(1-\sqrt{3})^{k+1}$$

: הוכחה

$$\begin{split} a_{k+1} &= 2a_k + 2a_{k-1} = (*) \\ &= 2\left(\frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}\left(1+\sqrt{3}\right)^k + \frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}\left(1-\sqrt{3}\right)^k\right) + 2\left(\frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}\left(1+\sqrt{3}\right)^{k-1} + \frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}\left(1-\sqrt{3}\right)^{k-1}\right) = \\ &= \frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}\left(1+\sqrt{3}\right)^{k+1}\left(\frac{2}{1+\sqrt{3}} + \frac{2}{\left(1+\sqrt{3}\right)^2}\right) + \frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}\left(1-\sqrt{3}\right)^{k+1}\left(\frac{2}{1+\sqrt{3}} + \frac{2}{\left(1-\sqrt{3}\right)^2}\right) = \\ &= \frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}\left(1+\sqrt{3}\right)^{k+1}\left(\frac{2\left(1+\sqrt{3}\right)+2}{\left(1+\sqrt{3}\right)^2}\right) + \frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}\left(1-\sqrt{3}\right)^{k+1}\left(\frac{2\left(1-\sqrt{3}\right)+2}{\left(1-\sqrt{3}\right)^2}\right) = \\ &= \frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}\left(1+\sqrt{3}\right)^{k+1}\left(\frac{4+2\sqrt{3}}{\left(1+\sqrt{3}\right)^2}\right) + \frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}\left(1-\sqrt{3}\right)^{k+1}\left(\frac{4-2\sqrt{3}}{\left(1-\sqrt{3}\right)^2}\right) = \end{split}$$

הביטויים במונה ובמכנה בסוגריים הינם שווים ולכן ערכם 1

$$=\frac{2+\sqrt{3}}{2\sqrt{3}}(1+\sqrt{3})^{k+1}+\frac{\sqrt{3}-2}{2\sqrt{3}}(1-\sqrt{3})^{k+1}$$

# שאלה 3 ( 20 נקודות) אין קשר בין סעיפים א' וב'

 $\overline{R} = \{ (x, y) | (x, y) \notin R \}$ 

.נתון שהיחס המשלים  $\overline{R}$  הינו טרנזיטיבי

. הוכיחו בדרך השלילה כי קיימת לR- רק מחלקת שקילות אחת

- ב. ( 12 נקי) אין קשר בין הסעיפים הבאים
- 1. בכמה דרכים אפשר לחלק 20 כדורים צבעוניים שונים ל-3 תאים!
- 2. בכמה דרכים אפשר לחלק 20 כדורים לבנים זהים ו- 10 כדורים אדומים זהים ל-3 תאים?

? בכמה דרכים ניתן לסדר בשורה 20 כדורים לבנים זהים ו-10 כדורים צבעוניים שונים

#### פתרוו שאלה 3

א. נניח בשלילה שיש 2 מחלקות שקילות . אז יש 2 אברים שנמצאים כל אחד במחלקה אחרת. נבחר אותם כנציגי  $[x]_{_R},[y]_{_R}$  המחלקות:

 $(y,x),(x,y)\in R^c$  לכן לכן  $(y,x),(x,y)\not\in R$  כיוון שהאיברים שקילות שקילות שונות אז הזוגות הסדורים

אינו רפלקסיבי בסתירה לכך  $(x,x) \notin R$  אבל אז  $(x,x) \in R^c$  אינו רפלקסיבי בסתירה לכך אבל נתון שהיחס המשלים הוא טרנזיטיבי ולכן ולכן:  $(x,x) \in R^c$  אבל אינו רפלקסיבי בסתירה לכך שהוא יחס שקילות.

- ב.1. זו התאמה של 20 כדורים שונים ל- 3 תאים שונים ולכן זהו מספר הפונקציות מקבוצה בת 20 איברים לקבוצה בת 3 איברים  $3^{20}$ 
  - D(3,20) אירות עם חזרות ייק : צירופים להיות כאשר איכולה להעהים כאשר מאים ל-3. נחלק את 20 הכדורים הלבנים ל-3.

D(3,10) מחלק את 10 הכדורים האדומים ל-3 התאים כאשר תא יכולה להיות ריק: צירופים עם חזרות לכפול את נחלק את מהחלוקות של הכדורים האדומים.

$$D(3,20) \cdot D(3,10) = {22 \choose 2} {12 \choose 2} =$$

 $\binom{30}{10}\cdot 10! = \frac{30!}{20!}$ : מיקום הכדורים הצבעוניים (מיקום הלבנים נקבע) ונכפול בסידור הפנימי שלהם. 3

# שאלה 4 (20 נקודות) אין קשר בין סעיפים א' וב'

A, B, C, D א. ( 12 נקי) נתונות 4 קבוצות

. נתונה פונקציה g:C o D חחייע ועל. נתונה פונקציה f:A o B חחייע ועל

: המוגדרת  $h:A\times C\to B\times D:$  המוגדרת

$$h((a,c)) = (f(a),g(c))$$

הוכיחו שהפונקציה h הינה חחייע ועל.

ב. (8 נקי) נתבונן בשלוש הקבוצות הבאות:

$$M = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid -1 \le x, y \le 1\} = [-1, 1] \times [-1, 1]$$

$$N = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid -0.5 \le x, y \le 0.5\} = [-0.5, 0.5] \times [-0.5, 0.5]$$

$$P = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid |x| + |y| \le 1\}$$

- 1. ציירו את שלוש הקבוצות הנייל במישור.
- או בדרך אחרת) ו או בדרך אחרת) ניתן להיעזר בסעיף א או בדרך אחרת) m N ו m M ו m M
  - $m . \ N$  שווה לעוצמה של P אווה בי העוצמה של 3

# פתרון שאלה 4

$$hig((a_1,c_1)ig)=hig((a_2,c_2)ig)$$
 : כך ש $(a_1,c_1),(a_2,c_2)\in A imes C$  א. א. אחייע: יהיו  $h$  .  $(a_1,c_1)=(a_2,c_2)$ 

$$h$$
 מהגדרת הפונקציה 
$$h(a_1,c_1)=h(a_2,c_2) \Rightarrow (f(a_1),g(c_1))=(f(a_2),g(c_2))$$
 משיויון רכיבים מתאימים בזוגות סדורים 
$$\Rightarrow f(a_1)=f(a_2), \quad g(c_1)=g(c_2)$$

:כיוון שנתון שהפונקציות  $g:C \to D$  ו-  $f:A \to B$  חחייע נקבל

$$a_1, c_1 = (a_2, c_2)$$
 ולכן  $a_1 = a_2, c_1 = c_2$ 

h((a,c))=(b,d): כך ש $(a,c)\in A\times C$  יש להראות שקיים שקיים להראות על: h

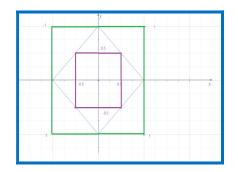
f(a) = b : כך ש $a \in A$  על  $f: A \rightarrow B:$  כיוון ש

g(c)=d: כך שי D על  $g:C \to D:$  כיוון ש

: h לפי הגדרת

$$h((a,c)) = (f(a),g(c)) = (b,d)$$

ב1.



.2ב

כיוון ששני קטעים סגורים ( או לא סגורים )על הישר הממשי הינם בעלי אותה עוצמה יש בניהם פונקציה חח״ע ועל כלומר קיימת פונקציה

$$h(x) = 0.5(x+1) - 0.5$$
: למשל

$$h:[-1,1] \to [-0.5,0.5]$$

 $H:[x,y] \rightarrow [h(x),h(y)] \qquad H:A \rightarrow C$  , נגדיר אם כן,

. |A| = |C| מכיוון שהפונקציה h היא חחייע ועל, גם הפונקציה H היא החחייע ועל לפי סעיף אי ולכן

 $|X| \leq |Y|$  אז  $X \subseteq Y$  אם בטענה השיור ניתן לראות כי  $C \subseteq B \subseteq A$  אז .3

$$|C| \le |B| \le |A|$$
 : ונקבל

: נקבל ממשפט קשייב ו|C| = |A| , אווה לעוצמה של A שווה הראנו בסעיף פודם כי העוצמה של

. ולכן שלוש הקבוצות הן שווה עוצמה כנדרש.  $\left|B\right| = \left|A\right| = \left|C\right|$ 

# שאלה 5 ( 20 נקודות) אין קשר בין סעיפים א' וב'

א. (10 נקי) תהי הקבוצות (סומן גם כ  $A=P(\mathbb{N})$  הוא ההפרש הסימטרי בין הקבוצות (סומן גם כ X=X נסמן ב X=X נסמן ב X=X נסמן ב X=X נסמן ב כ מוער נסמן ב לכל קבוצה סופית.

 $B,C\in P(\mathbb{N})$  לכל : באופן הבא A על R

$$(B,C) \in R \iff |B \oplus C| < \infty$$

1. הוכיחו שהיחס R הוא יחס שקילות.

.  $\mathbb N$  שונים השייכים למחלקת איברים  $B_1, B_2, B_3$  שונים איברים לשלושה איברים .2

.  $2 \le k \le n$  טבעיים k,n יהיו (10 נקי) ב. (10 נקי)

$$\binom{n}{k}\binom{k}{2}=\binom{n}{2}\binom{n-2}{k-2}$$
 : הראו: 1

$$\sum_{k=2}^{n} {n \choose k} {k \choose 2}$$
 : חשבר .2

#### פתרון שאלה 5

נראה כי R הוא רפלקסיבי, סימטרי וטרנזיטיבי.

 $\forall X \in A, (X,X) \in R$  יביד להראות כי צריך. צריך להראות כי.

אכן, לכל  $X \in P(N)$  מתקיים כי

$$X \bigtriangleup X = (X \setminus X) \cup (X \setminus X) = \emptyset$$
 בפרט, 
$$|X \bigtriangleup X| < \infty$$

אכן,  $(X,Y) \in R o (Y,X) \in R$  אכן. צריך להראות כי  $(X,Y) \in R$  אכן.

$$X\Delta Y = (X\backslash Y) \cup (YX) = (YX) \cup (XY) = Y\Delta X$$

3. טרנזיטיבי: צריך להראות כי

$$t(X,Y) \in R \cap (Y,Z) \in R \rightarrow (X,Z) \in R$$

,אכן

$$X\Delta Z=(X\Delta Y)\Delta(Y\Delta Z)$$
 $(X,Z)\in R$  ולכן אם אומכיוון ש $|X\Delta Z|<\infty$  נקבל כי גם אומכיוון ש $|X\Delta Y|<\infty$ , ואכן אומכיוון ש

שלושה איברים שונים במחלקת השקילות של N הן למשל הקבוצות

$$\{2,3,4,\ldots\}, \{3,4,5,\ldots\}, \{4,5,6\ldots\}$$

.N אבורה  $N \setminus A$  של N עבורה  $N \setminus A$  היא קבוצה סופית שייכת למחלקת השקילות של

#### ב. 1. הוכחה:

$$\binom{n}{k}\binom{k}{2} = \frac{n!}{k!(n-k)!} \cdot \frac{k!}{2!(k-2)!} = \frac{n!}{(n-k)!2!(k-2)!} = \frac{n!}{2!(n-2)!} \cdot \frac{(n-2)!}{(n-k)!(k-2)!} = \binom{n}{2}\binom{n-2}{k-2}$$

פתרון בדרך נוספת, על ידי הוכחה קומבינטורית: נראה ששני האגפים סופרים אותו הדבר.

נספור כמה אפשרויות יש לבחור מתוך  $\, {f n} \,$  אנשים קבוצה של  $\, {f k} \,$  אנשים אנשים מתוך אלו שנבחרו שיהיו ראשי הקבוצה.

 $inom{n}{k}inom{k}{2}$ . אגף שמאל שני ומתוכם שני אנשים אנשים אנשים אנשים לבחר קודם אגף אגף אמאל אנשים ומתוכם שני ראשי

. אנשים להיות אאר הצוות אות. אגף ימין בחר k-2 אנשים להיות האשי קבוצה, ומתוך n-2 האנשים שנשארו להיות אות.

$$\binom{n}{2}\binom{n-2}{k-2}$$

 $\binom{n}{k}\binom{k}{2}=\binom{n}{2}\binom{n-2}{k-2}$ : כיון שספרנו אותו הדבר בשתי דרכים שונות מתקבל השוויון

$$\sum_{k=2}^{n} \binom{n}{k} \binom{k}{2} = \sum_{k=2}^{n} \binom{n}{2} \binom{n-2}{k-2} = \binom{n}{2} \sum_{k=2}^{n} \binom{n-2}{k-2} = \binom{n}{2} \sum_{j=0}^{n-2} \binom{n-2}{j} = \binom{n}{2} (1+1)^{n-2} = \binom{n}{2} 2^{n-2}$$

# שאלה 6 ( 20 נקודות ) אין קשר בין סעיפים א' וב'

. פעמים n מטילים n קוביות, אחת לבנה והשנייה שחורה n פעמים n

מהו מספר אפשרויות ההטלה השונות כך שבסדרת ההטלות תתקבל לפחות פעם אחת התוצאה בה בשתי הקוביות מופיע אותו מספר. כלומר בסדרת ההטלה יפיע הזוג (i,i) לפחות פעם אחת לכל i=1,2,...,6

כלומר : ההטלה 1,1 6,6.....2,2 יופיעו.

n רשמו נוסחה כללית עבור

ב. (8 נקי) מהו מספר החלוקות של קבוצה A בת 7 איברים ל- 2 קבוצות שונות ולא ריקות!

#### פתרון שאלה 6:

א. נשתמש בעקרון ההכלה וההפרדה.

סך כל האפשרויות בכל הטלה: 6.6 . ( זהו מספר הזוגות הסדורים).

i=1,2,..,6 i,i את אפשרויות ההטלה כך שלא יופיע הזוג -  $A_i$  נסמן ב-

$$\begin{split} S_2 &= \sum_{1 \leq i < j \leq 6} \left| A_i \cap A_j \right|, \quad S_3 = \sum_{1 \leq i < j < k \leq 6} \left| A_i \cap A_j \cap A_k \right| \\ S_1 &= \sum_{i=1}^6 \left| A_i \right| \quad S_4 = \sum_{1 \leq i < j < k < l \leq 6} \left| A_i \cap A_j \cap A_k \cap A_l \right|, \\ S_5 &= \sum_{1 \leq i < j < k < l < m \leq 6} \left| A_i \cap A_j \cap A_k \cap A_l \cap A_m \right| \\ S_6 &= \left| \bigcap_{i=1}^6 A_i \right| \end{split}$$

 $|U| = (6 \cdot 6)^n$  : סך כל האפשרויות

. הטלה. מספר אפשרויות מספר א $\left|A_1^C \cap A_2^C \cap ... \cap A_6^C\right| = \left|U\right| - S_1 + S_2 - S_3 + S_4 + S_5 - S_6 \ :$  אז

. יש 
$$\binom{6}{1}$$
 קבוצות כנייל.  $i=1,2,3,,,6$   $\left|A_i\right|=(36-1)^n$ 

זוגות כאלו 
$$\binom{6}{2}$$
 יש  $\left|A_i \cap A_j\right| = \left(36-2\right)^n$ 

ובאופן דומה נקבל:

$$\left| A_{1}^{C} \cap A_{2}^{C} \cap ... \cap A_{6}^{C} \right| = \left| U \right| - S_{1} + S_{2} - S_{3} + S_{4} + S_{5} - S_{6} = (36)^{n} - \binom{6}{1} (35)^{n} + \binom{6}{2} (34)^{n} - \binom{6}{3} (33)^{n} + \binom{6}{4} (32)^{n} - \binom{6}{5} (31)^{n} + \binom{6}{6} (30)^{n}$$

ב. דרך א: כל בחירה של תת קבוצה של קבוצה תקבע את המשלימה לה. לכן מספר תתי הקבוצות של קבוצה בת 7 איברים ב. דרך א: כל בחירה של לבחור בקבוצה המשלימה אשר תקבע את אותה חלוקה.  $\mathbf{2}^7$  נחלק ב-2 כדי לא לבחור בקבוצה המשלימה אשר תקבע את אותה חלוקה.

 $2^6-1=63$  כמו כן, מחלקות אינן ריקות ולכן נוריד את בחירת הקבוצה הריקה.  $2^6-1=63$ 

דרך ב: נבחר תתי קבוצות בגודל 1,2,3 ונסכם .שאר בחירות תתי הקבוצות כבר כלולות בתתי הקבוצות שבחרנו

$$\binom{7}{1} + \binom{7}{2} + \binom{7}{3} = 63$$